

שם הקורס: אנטומיה - פיזיולוגיה
מס' קורס: 290.1053 א
מועד: סמסטר א' – יום ד' 1000-0830

מרצים בקורס: ד"ר בן עמי יחיאל
ד"ר מעיין אגמון
דואר אלקטרוני: benami@galed.org.il
agmon.mn@gmail.com
שעות קבלה: יום ד', שעה 1000, בתיאום מראש
רמת הקורס: תואר ראשון, שנה א'
אתר הקורס: אתר הוראה מתוקשבת קורס 290.1053

מטרות הקורס:

גוף האדם הוא מבנה מדהים המורכב ממיליונים של תאים המאורגנים ברקמות, איברים ומערכות הפועלות כיחידה אחת. במהלך הקורס נבנה את הגוף הנורמלי מהרמה הבסיסית של אטומים ומוליקולות ועד לגוף השלם. הקורס יעסוק בלימוד המבנה, מיקום ותפקוד מערכות האברים השונות. זאת לצורך הבנת תגובת הגוף במצבים ובהתפתחות תהליכים פתולוגיים. אין הכוונה להקיף וללמד את כל מה שידוע על גוף האדם. אלא לתת בסיס מוצק להבנת גוף האדם. ללמד את התהליכים הקורים, ואת השפה בה אנו משתמשים לתיאור גוף האדם. המטרה העיקרית של הקורס היא לתת את הכלים הראויים להבנה והתמודדות עם היס האדיר של אינפורמציה רפואית.

מבנה הקורס:

קורס האנטומיה-פיזיולוגיה הוא קורס במבנה של למידה מעורבת: הרצאות הניתנות באופן מתוקשב ושיעור פרונטלי (בחדר הרצאות) המתקיים ביום רביעי בשעות 0830-1000 כיצד לומדים בקורס המתוקשב? הקורס מחולק לשבועות, ובכל שבוע נפתח לכם פרק לימוד (במודל) שאותו אתם צריכים ללמוד לבד.

כל פרק לימוד כולל את החומרים הבאים:

- הרצאה מוקלטת (מלווה במצגת השיעור לכתיבת הערות).
- סיכום ההרצאה
- תרגיל בית
- בוחר

בלימוד העצמי, עליכם להאזין להרצאה המוקלטת, לאחר מכן לקרוא את סיכום ההרצאה.

כל הרצאה מלווה בעבודה בתרגיל בית, שעליו ניתן ציון. כל שבוע, ביום רביעי (בין השעות 1000-0830) מתקיים שיעור המתבסס על פרק הלימוד שלמדתם. אפשר לרכז שאלות ונושאים לא ברורים ונדון בהם במפגש זה. ההגעה לשיעור ביום רביעי היא חובה.

פתרון התרגילים והבחנים מהווה חלק מהציון הסופי.

הסבר נוסף ומפורט על מהלך הקורס, יינתן בשיעור הראשון (30.10.19).

**במוקד התמיכה של אגף המחשוב ומערכות מידע ישמחו לסייע לסטודנטים בכל נושא
טכני הקשור לעבודה באתר הקורס [פרטי התקשרות](#)**

דרישות הקורס:

- נוכחות חובה
- מבחן סוף סמסטר עם ציון עובר של 55 לפחות.
- השתתפות פעילה בשיעורים (ציון מיטיב)

מרכיבי הציון סופי:

- תרגילים – 25%
- בחנים – 25%
- ציון סופי – 50%

במידה וקיים פער של 25 נקודות ומעלה בין המבחן הסופי למוצע ציון הבחנים והתרגילים, המבחן הסופי הוא הקובע.
יתכנו שינויים בסעיפים הנ"ל. הודעות על שינויים (במידה ויהיו) יימסרו בכתב במהלך הסמסטר.

חומר קריאה (חובה):

חוברות הקורס:

1. בן עמי י. **פרקים בגוף האדם: מושגי יסוד** (2015). החוברת הועלתה לאתר הקורס.
2. בן עמי י. **רקמות הגוף** (2015). החוברת הועלתה לאתר הקורס.
3. בן עמי י. **פרקים בגוף האדם: מערכות** (2015). החוברת הועלתה לאתר הקורס.

ספר נפלא

4. Tortora, G.J., & Derrickson, B.H. (2016).
Principles of anatomy and physiology. 15th Edition
New Jersey: John Wiley & Sons, Inc .

ספרות מומלצת

5. זוסמן א. **אנטומיה ופיזיולוגיה של גוף האדם** (2018). ידע – ספרות אקדמית

6. Moore, K.L., & Dalley, A.F (2017)
Clinical oriented anatomy. 8th Edition
Lippincott Williams & Wilkins, Baltimore.

7. Netter, H.N. (2014). *Atlas of human anatomy*. 6th Edition
Ciba-Geigy corporation, New jersey.

נושאי הקורס:

נושא השיעור	שבוע
<p>המדעים העוסקים בגוף האדם השפה האנטומית: מונחים אנטומיים ומישורי תנועה <u>אנטומיה איזורית</u> - ראש, צוואר, חזה, בטן, אגן, גפיים</p>	שבוע 1
<p><u>רמות ארגון בגוף</u> - מהתא הבודד ועד לגוף הרב-תאי.</p>	שבוע 2
<p><u>התפתחות עוברית</u> - הפרייה ויצירת זיגוטה מורולה, בלסטולה וגסטרוולה: התמיינות ל-3 שכבות הנבט: אקטודרמה / מזודרמה / אנדודרמה תקופת ה-embryo תקופת ה-fetal תאומים זהים / סיאמיים</p>	
<p><u>חללי הגוף</u> <u>ממברנות הגוף</u> - מוקוזה סרוזה: פלאורה / פריקרד / פריטוניאום / אנדותל <u>רקמת אפיתל</u> עור - אפידרמיס / דרמיס <u>רקמות חיבור</u> – חלק אי' - כללי מבנה: תאים וחומר בין-תאי מיון רקמות חיבור - אמיתית / סחוס / עצם / רקמת דם</p>	שבוע 3
<p><u>רקמות חיבור</u> – חלק ב' סחוס עצם - Osteon מבנה עצם ארוכה יצירת עצם מח עצם</p>	שבוע 4

<p>מפרק - סוגי מפרקים מרכיבי המפרק הסינוביאלי אוסטיאופורוזיס</p>	
<p><u>רקמת שריר</u> - מבנה סרקומר שרירי שלד - כללים</p>	<p>שבוע 5</p>
<p><u>מבוא למערכות וויסות, תיאום ובקרה</u> : תחושות - כלליות ומיוחדות Homeostasis ארגון המערכת העצבית רקמת עצב - נוירון ונוירו גליה</p>	<p>שבוע 6</p>
<p><u>מערכת העצבים</u> עמוד החוליות - חלוקה לאיזורים מבנה חוליה טיפוסית דיסק בין-חולייתי עקום עמוד החוליות מוח חוט השדרה - תכונות כלליות עטיפות חוט השדרה חתך רוחב בחוט השדרה מסילות מקלעות עצבים ספינליים דרמטומים מבנה קשת הרפלקס</p>	<p>שבוע 7</p>
<p>גלגלת מוח הראש - גזע המוח : המוח המאורך / גשרון / מוח התיכון גרעיני עצבים קרניאליים מרכזי פיקוח מוח הביניים : טלמוס והיפוטלמוס המוח הקטן המוח הגדול</p>	<p>שבוע 8</p>

CSF / BBB מערכת העצבים האוטונומית	שבוע 9
<u>מערכת קרדיווסקולרית:</u> <u>רקמת דם:</u> פלסמה ותאי דם <u>שריר הלב</u> - כללי זרימת הדם בגוף מבנה שריר הלב <u>זרימת הדם במדורי הלב</u>	שבוע 10
מדורי הלב: עליות וחדרים זרימת הדם בעובר אספקת דם לשריר הלב – המערכת הקורוונרית מערכת ההולכה כאב	שבוע 11
EKG מבנה כלי הדם: עורק / וריד / נימים אספקה עורקית	שבוע 12
מערכת קרדיו-ווסקולרית: ניקוז ורידי מערכת הלימפה	שבוע 13